Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

TER ONDERTEKENING

Nota actief openbaar
Ja

Onze referentie
2023-0000166144

Datum
22 maart 2023

Opgesteld door

Samengewerkt met
CZW, MijnOverheid, Logius en RVO

Bijlage(n)
2

Aan MinVRO (ter informatie aan stassBZK)
Van DGVenB

nota

Kamerbrief Energielabel op MijnOverheid

Aanleiding

In de Kamerbrief[1] van 21 juni 2022 is toegezegd dat het energielabel afschrift medio 2023 aan ingeschrevenen (waaronder huurders) beschikbaar wordt gesteld via MijnOverheid. Bij de realisatie hiervan heeft Logius geconstateerd dat de juridische grondslag hiervoor ontbreekt, dit geldt ook voor de huidige verwerkingen voor woningeigenaren.

Geadviseerd besluit

U wordt geadviseerd:

- bijgaande brief te ondertekenen en naar de Kamer te versturen.
- akkoord te gaan met het starten van de consultatie van de ministeriële regeling die voorziet in de wettelijke grondslag om het energielabel via MijnOverheid te verstrekken.

Kern

U ging 18 februari akkoord met de voorgestelde aanpak met betrekking tot de juridische grondslag, gevolgd door de staatssecretaris van BZK op 15 maart naar aanleiding van een mondelinge toelichting. Met bijgaande brief informeert u de Kamer:

- dat Logius ernaar streeft om het energielabel afschrift per 1 juli 2023 beschikbaar te stellen aan ingeschrevenen op MijnOverheid.
- dat voor een goede juridische grondslag onder de AVG de Regeling energieprestatie gebouwen (Reg) gewijzigd wordt, en dit volgens de huidige planning ook per 1 juli 2023 gereed is. In verband met het aanstaande meireces wordt nu alvast een conceptversie aan u voorgelegd, zodat dit op korte termijn in consultatie kan.
- dat gebleken is dat tot de wijziging van de Reg de verwerkingen ten behoeve van woningeigenaren onrechtmatig plaatsvinden.
- dat u heeft besloten deze verwerkingen wel door te zetten gezien de wettelijke verplichting een afschrift van het energielabel beschikbaar te stellen bij transacties, de doorstroming op de woningmarkt, het belang van inzage in de energieprestatie van gebouwen ten tijde van een energiecrisis, de afwezigheid van negatieve gevolgen voor betrokkenen en

[1] Kamerstuk 30196 nr. 792, met nagezonden DPIA als bijlage op 5 september jl. (Kamerstuk 30196 nr. 797).

het feit dat het energielabel al bijna 8 jaar wordt verstrekt zonder klachten.
- en dat u de DPIA, die eerder aan de Kamer is gestuurd, zal aanvullen en verbeteren, en voor de zomer naar de Kamer zal versturen.

Toelichting
Op basis van juridische adviezen en toetsen is vastgesteld dat er een wettelijke grondslag moet zijn voor het beschikbaar stellen van het energielabel afschrift. Duidelijk is geworden dat het Besluit gdi (Besluit verwerking persoonsgegevens generieke digitale infrastructuur) geen grondslag bevat voor de verwerkingen in MijnOverheid ten behoeve van het verstrekken van het energielabel. Besloten is om de grondslag te creëren in de Reg, de ministeriële regeling met nadere regels omtrent het energielabel.

In een eerdere nota is u de keuze voorgelegd om vooruitlopend op de wettelijke grondslag al te starten met verwerkingen (en verstrekkingen) ten behoeve van ingeschrevenen en door te gaan met verwerkingen (en verstrekkingen) ten behoeve van woningeigenaren. Op 15 maart jl. is aan u en separaat aan de staatssecretaris van BZK toegelicht dat de wijziging van de Reg per 1 juli 2023 gereed kan zijn en vanaf het eerste moment de juiste juridische grondslag biedt voor verwerkingen ten behoeve van ingeschrevenen. Op basis daarvan bent u enerzijds beiden akkoord gegaan met het verlenen van een mandaat aan Logius om de functionaliteit in MijnOverheid te bouwen voor ingeschrevenen. Anderzijds bent u, gezien de beleidsoverwegingen, akkoord gegaan met ook tot 1 juli 2023 doorgaan met verwerkingen voor woningeigenaren zodat woningeigenaren ononderbroken hun energielabel afschrift kunnen blijven raadplegen op MijnOverheid.

<u>Samenvatting eerdere nota en mondelinge toelichting</u>
De Functionaris gegevensbescherming (FG) van BZK adviseerde vanuit privacyoverwegingen om de onrechtmatige verwerkingen voor woningeigenaren tot 1 juli 2023 niet langer voort te zetten en mitigerende maatregelen te treffen. Gezien de wettelijke verplichting een afschrift van het energielabel beschikbaar te stellen bij transacties, de doorstroming op de woningmarkt, het belang van inzage in de energieprestatie van gebouwen ten tijde van een energiecrisis, de afwezigheid van negatieve gevolgen voor betrokkenen en het feit dat het energielabel al bijna 8 jaar wordt verstrekt zonder klachten, bent u geadviseerd op politiek bestuurlijke gronden een ander besluit te nemen en de huidige toepassingen in de lucht te houden.

Consequenties van onrechtmatige verwerkingen kunnen rechtszaken zijn of een boete van de Autoriteit Persoonsgegevens (AP), waarbij de AP rekening houdt met de aard, ernst en duur van de inbreuk in relatie tot de aard, omvang en het doel van de verwerking. Gezien het handelen in het belang van de woningeigenaar en het energielabel afschrift enkel verstrekt wordt in de beveiligde omgeving van MijnOverheid aan de personen die eigenaar zijn van het gebouw waarvoor het label verstrekt is[2], worden deze juridische risico's beperkt ingeschat.

[2] Het energielabel afschrift wordt in dezelfde vorm beschikbaar gesteld bij de oplevering of aankoop van de woning, of heeft de eigenaar zelf laten registreren, om in eigen administratie op te slaan.

Door het besluit de verwerking door te zetten voor woningeigenaren heeft u het belang van de betrokkenen die inzage willen in de eigen gebouwinformatie (regie op gegevens) zwaarder gewogen dan het risico van verwerking zonder specifieke grondslag van het BSN, adres en energielabel afschrift van de persoon die ingelogd is op MijnOverheid. Dit heeft betrekking op de periode tot 1 juli 2023, waarvoor er nog niet in een wettelijke grondslag is voorzien.

In de Kamerbrief en DPIA van juni 2022 is afgepeld dat het beschikbaar stellen van het afschrift van het energielabel[3] aan ingeschrevenen noodzakelijk is voor de vervulling van een taak van algemeen belang, namelijk de bevordering van de energieprestatie van gebouwen en dat er dus geen aanvullende wettelijke grondslag nodig is voor het beschikbaar stellen van het afschrift van het energielabel op MijnOverheid. Op basis hiervan is aan de Kamer toegezegd dat Logius de benodigde aanpassingen op zou pakken en deze naar verwachting medio 2023 gereed zou zijn. Logius heeft bij de gesprekken over de DPIA niet de verwerkingen voor deze handeling in beschouwing genomen, waarschijnlijk omdat het ook reeds voor woningeigenaren mogelijk was. Bij het inplannen van de benodigde aanpassing in MijnOverheid[4] heeft Logius de vraag opgeworpen of er voldoende juridische grondslag is voor de verwerkingen. De juristen van Logius, BZK en de FG van BZK concluderen dat hiervoor geen juridische grondslag is en deze er moet komen. Hetzelfde geldt voor de verwerking voor het verstrekken van het energielabel afschrift aan woningeigenaren op MijnOverheid, een verwerking die al jaren plaatsvindt.

Hierdoor adviseert de FG ook om de DPIA van mei 2022[5], die reeds met de Tweede Kamer is gedeeld, op basis van deze nieuwe inzichten aan te vullen en te verbeteren.

Financiële/juridische overwegingen
Uit de AVG volgt dat indien de verwerking noodzakelijk is voor de vervulling van een taak van algemeen belang, de verwerking een grondslag dient te hebben in het Unierecht of het lidstatelijk recht. Hierbij geldt dat hoe hoger een grondslag gecreëerd wordt, hoe bestendiger deze is. De Reg is lidstatelijk recht en ondanks dat het de voorkeur heeft om een dergelijke grondslag hoger te creëren is in dit geval het meest passend om het op te nemen in artikel 5 waar reeds geregeld is aan wie de minister gegevens kan verstrekken. Vanaf het moment van de wijziging van de Reg, is het vanuit de AVG bezien rechtmatig.

Parallel aan MijnOverheid kunnen professionele gebouweigenaren het energielabel afschrift sinds 2021 downloaden van EP-online.nl, wanneer zij met eHerkenning zijn ingelogd. Omdat hier sprake is van een KvK-nummer en adres van een rechtspersoon (niet zijnde eenmanszaken) is hier geen sprake van persoonsgegevens en is daarmee geen grondslag nodig voor deze verwerking.

---

[3] Het afschrift van het energielabel wordt op dit moment namelijk zekerheidshalve, op basis van de DPIA, beschouwd als een persoonsgegeven van de gebouweigenaar.

[4] Ingeschrevenen hebben het onderdeel 'kadastrale gegevens' niet in de online omgeving, waardoor niet op exact dezelfde wijze als bij woningeigenaren het energielabel afschrift beschikbaar kan worden gesteld.

[5] In deze DPIA is met het Algemeen Belang onderbouwt waarom de overheid het afschrift van het energielabel kan verstrekken aan een huurder, van uitgaande dat de overheid het label mag verstrekken en Logius hiervoor gegevens mag verwerken. Gezien de nieuwe inzichten zal deze DPIA moeten worden aangepast.

Politieke context
Het beschikbaar stellen van het energielabel afschrift aan ingeschrevenen is een toezegging aan de Kamer naar aanleiding van vragen van de SP in 2020.[6] Woonbond heeft zich meermaals heel expliciet uitgesproken over de noodzaak en behoefte voor huurders om inzage te hebben in de gegevens waarop de labelletter van hun woning gebaseerd is, en hun huurprijs mede door wordt bepaald.

Het beschikbaar stellen van het afschrift van het energielabel aan huurders is een belangrijk onderdeel van de inspanningen van BZK om de kwaliteit van het energielabel te verbeteren, naast de maatregelen in het kwaliteitsborgingssysteem en de pilot bij de Huurcommissie.

Achtergrond
Volgens de Europese richtlijn voor de energieprestatie van gebouwen (EPBD) en de nationale implementatie in wet- en regelgeving[7], is een eigenaar/verkoper verplicht een afschrift van een energielabel beschikbaar te stellen bij verkoop, verhuur en oplevering. Na opname van een gebouw en registratie van de energieprestatie ontvangt de opdrachtgever het afschrift van het energielabel om zelf te bewaren. Sinds 2015 heeft de overheid gefaciliteerd dat het afschrift van het energielabel daarnaast ook te downloaden is voor woningeigenaren op energielabelvoorwoningen.nl, en sinds 1 april 2021 op MijnOverheid.

Om het energielabel afschrift op te kunnen halen uit de energielabeldatabase van RVO (EP-online) verwerkt Logius achtereenvolgens het BSN, adres en energielabel afschrift van de persoon die op dat moment ingelogd is in MijnOverheid. Dit gebeurt momenteel reeds voor woningeigenaren en moet nu ook geregeld worden voor ingeschrevenen zodat ook huurders meer inzicht hebben in het afschrift van het energielabel.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Motivering
In de openbaar gemaakte versie van deze nota zijn alle persoonsgegevens van ambtenaren geanonimiseerd, vanwege bescherming van de persoonlijke levenssfeer.

In deze nota is de informatie uit de voorgaande nota en mondelinge toelichting verwerkt voor een compleet beeld richting de Tweede Kamer.

Bijlagen

Volgnummer	Naam	Informatie
1	Kamerbrief Energielabel op MijnOverheid	
2	Concept wijzigingsregeling	Niet openbaar, betreft concept

[6] De toezegging volgde na onderzoek n.a.v. mediaberichten december 2019 over gesjoemel met energielabels in Groningen, https://dvhn.nl/groningen/Gesjoemel-met-energielabels-in-Groningen-huurders-betalen-veel-te-veel-voor-hun-woning-25100421.html.

[7] Besluit energieprestatie gebouwen en Regeling energieprestatie gebouwen.